

MŮJ TÝDEN S DEMETRICATOREM

Esej do předmětu ISKB09 Nástroje a možnosti internetu

Autor práce:	████████████████████
UČO:	██████████
Typ studia:	Prezenční
Ročník:	Druhý
Počet znaků:	11 131

Brno

12.12.2020

Obsah

MŮJ TÝDEN S DEMETRICATOREM	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.
1. METRIKA, METRIKY, DEMETRIKACE	3
2. PROČ ODSTRANIT METRIKY ZE SOC. SÍTÍ.....	3
3. DEMETRICATOR.....	4
4. INSTAGRAM A JÁ.....	5
5. VÝZVY, KTERÉ JSEM SE ROZHODLA PODSTOUPIT	6
6. PROČ? VNITŘNÍ MOTIVACE	7
7. MÉ DOJMY	7
7.1. <i>Demetricator</i>	7
7.2. <i>Časový limit</i>	8
8. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	9

1. Metrika, metriky, demetrikace

Metrika „vyjadřuje stav určitého systému, například jeho kvality, efektivnosti a nabývá při tom různých hodnot.“¹

Metriky jsou způsoby a nástroje měření, které mohou být kvalitativní nebo kvantitativní.²

V běžném životě se s nimi setkáváme dennodenně. Ať už při jízdě na kole, kdy nám tachometr měří ujetou vzdálenost, nebo ve škole, kdy učitelé pomocí ústních zkoušek a písemných testů měří naše vědomosti.

V případě sociálních sítí nás zajímají metriky kvantitativní, kde zjednodušeně řečeno je klíčové množství, kvantita. Může se jednat o metriky viditelné, jako je počet lajků, komentářů a sdílení. Metriky mohou být i neviditelné, jako tomu je např. u změření počtu zhlédnutých videí, prokliknutých reklam nebo u času stráveného na stránce. Ty se využívají i ve webových analytikách, kdy jedinci sledují, kolik času strávili návštěvníci na konkrétní stránce a také po jaké době stránky opouštějí.

Pokud budeme metriky odstraňovat, bude se jednat o relativně nový pojem *demetrikace*, anglicky *demetrication*.

2. Proč odstranit metriky ze soc. sítí

Tak jako všechno, i metriky na soc. sítích a soc. sítě jako takové mají svá pozitiva i negativa.

V současné době nám umožňují udržovat kontakt s lidmi, aniž bychom riskovali jejich a své zdraví. Díky nim si také můžeme utvářet nové kontakty, seznamovat se. Novinky ze zpravodajství zjišťovat okamžitě. Prostor je i pro inspirování se a sebevyjádření.

Na druhou stranu mají negativní dopad na naši psychiku. Přispíváme jen to pěkné, čímž vytváříme umělý pocit, že všechno musí být vždy dokonalé. Mohou zvyšovat pocit izolace, dochází k nárůstům depresí, jsme více ve stresu a zažíváme více úzkostí než kdy předtím. Dalším jevem je *Fear of missing out*³, tedy strach z toho, že nám něco uniká. Na zprávy z messengeru musíme odpovědět ihned. Neustále aplikace obnovujeme, jestli náhodou někdo nepřidal něco nového, hlavně, ať nám to neunikne a nejsme pozadu.⁴

---

¹ ManagementMania. (b.r.). *Metriky (Metrics)*. ManagementMania.com. Získáno 7. prosince 2020, z <https://managementmania.com/cs/metriky>.

² Tamtéž.

³ Zkráceně FOMO.

⁴ Robinson, L. (b.r.). Social Media and Mental Health - HelpGuide.org. <https://www.helpguide.org>. Získáno 7. prosince 2020, z <https://www.helpguide.org/articles/mental-health/social-media-and-mental-health.htm>.

I přes všechny zápory – a tohle je jen výčet, je jich bezpochyby více – je stále těžší a těžší síť opustit, i když to stále více jedinců dělá. Všichni jsme určitě členy FB skupin, bez kterých by nám unikaly důležité informace, ať už z pracovního nebo školního prostředí.

3. Demetricator

Benjamin Grosser je umělec a docent na Illinojské School of Art + Design, zabývající se kulturními, sociálními a politickými efekty na software. V roce 2012 vytvořil nástroj, Demetricator, který z Facebooku odstranil kvantitativní metriky, jako je počet přátel, lajků, komentářů atd. Nápad získal poté, co si uvědomil, že tato čísla v něm vyvolávají typickou touhu mít víc (*desire for more*).

S tím se běžně setkáváme v každodenním životě. Toužíme mít vyšší plat než kolegové, lépe vybavenou domácnost, nadupanější auto...⁵ Zároveň ho zajímalo, jak tento faktor ovlivňuje chování uživatelů. A také, kdy je vyšší šance uživatelského zapojení. Zдали je vyšší šance přečtení článku v momentě, kdy je označený jako *trending article* nebo tehdy, kdy je doplněn popisem *131 394 další uživatelé si článek přečetli*.⁶

Po nainstalování rozšíření do webového prohlížeče dochází k odstranění *vanity metrics*, což jsou metriky, které počítají lajky, sdílení, komentáře, odběratele atd. Výsledné číslo však může být zavádějící, důležitější je, jak jsou aktivní uživatelé.⁷ Je tedy lepší mít 5 000 sledujících na IG a 3 000 srdíček, než 20 000 sledujících a 4 000 srdíček. Po úpravě zapříčiněné rozšířením vidíme např. místo *46 people likes this*, „jen“ *people like this*. Nevidíme společný počet přátel, jen to, že máme společné přátele atd.

V roce 2018 přišel Grosser s demetrikačními webovými rozšířeními i pro Instagram a Twitter, kde fungují obdobně.

Nástrojem se některé síť do jisté míry inspirovali. A to z důvodu, že tento hon za co nejvyšším počtem lajků se prokázal jako zdraví škodlivý.

---

⁵ Grosser, B. (2014). What Do Metrics Want? How Quantification Prescribes Social Interaction on Facebook. *Computational Culture*, 4. Získáno 7. prosince 2020, z <http://computationalculture.net/what-do-metrics-want/>.

⁶ *Don't Give Me the Numbers—an interview with Ben Grosser about Facebook Demetricator*. (b.r.). Rhizome. Získáno 7. prosince 2020, z <http://rhizome.org/editorial/2012/nov/15/dont-give-me-numbers-interview-ben-grosser-about-f/>.

⁷ *The definition of vanity metrics and how to identify them*. (b.r.). Tableau. Získáno 7. prosince 2020, z <https://www.tableau.com/learn/articles/vanity-metrics>.

Youtube od srpna 2019 zaokrouhluje počty odběratelů na tisíce⁸. Zároveň také nezapočítává uzavřené účty a účty, které vyhodnotil jako spamové.⁹ Zaokrouhlování platí i pro lajky a dislajky, v případě počtu zhlédnutí neplatí.

Podobně se s tím setkáváme i na Twitteru, který na tisíce zaokrouhluje i počty komentářů, retweetů a lajků. Sledované a sledující zaokrouhluje od deseti tisíc na stovky, např. 30,7 tis.

FB s Insta zahájili v loňském roce testování na australských uživateli, které počet lajků umožňuje vidět pouze „majiteli příspěvku“. Kdy testování skončí neuvádí.¹⁰ Mně osobně se zaokrouhlují počty reakcí, komentářů a sdílení na FB, v případě Insta jsem žádné změny nezaznamenala.

Sám Grosser je rád, že soc. sítě do jisté míry s částečným zakrýváním metrik experimentují, je vůči tomu však skeptický a upozorňuje na to, že neskrývají všechny viditelné metriky a také na to, že nevíme, z jakého důvodu tyto experimenty provádí.¹¹

4. Instagram a já

Instagram je sociální síť, která slouží pro sdílení fotek a videí. Vznikla v roce 2010, roku 2012 ji odkoupil Facebook, Inc. a od té doby se úspěšně inspiruje ostatními sociálními sítěmi (Snapchat vs Insta stories, Tik Tok vs Reels). Příspěvky mohou být buď zveřejněny krátkodobě na takzvaných Stories, kde jsou k zobrazení 24 hodin anebo mohou být přístupné dlouhodobě, kde zdobí váš feed, tedy profil s nahranými fotkami.

Co se všech soc. sítí týče, Instagram je nejspíše mou nejoblíbenější aplikací, kterou používám. Mám ho ráda z několika důvodů. Účty, které sleduji jsou z části tvořeny mými blízkými. Sleduji účty věnující se pečení, pěstování pokojovek. Odebírám i pár lifestyle influencerů, politiků,

---

⁸ *Early heads up: abbreviated public subscriber counts across YouTube - YouTube Community.* (b.r.). Získáno 7. prosince 2020, z <https://support.google.com/youtube/thread/6543166?msid=13119244>.

⁹ *Změna nebo pokles počtu odběratelů - Náповěda YouTube.* (b.r.). Získáno 7. prosince 2020, z <https://support.google.com/youtube/answer/6392782>.

¹⁰ Polson, L. (2019, září 26). *Facebook joins Instagram and says goodbye to „like“ counts.* The Sydney Morning Herald. Získáno 7. prosince 2020, z <https://www.smh.com.au/business/companies/facebook-joins-instagram-and-says-goodbye-to-like-counts-20190927-p52vej.html>.

¹¹ Heckel, J. (b.r.). *Will hiding „like“ counts and other numbers improve social media?* Získáno 11. prosince 2020, z <https://news.illinois.edu/view/6367/804028>.

publicistů a knihomolů. Mé guilty pleasure¹² představuje účet *classicalfuk*, kde jsou „staré“ obrazy s vtipnými popisky ze života.

Pro zajímavost jsem na konci týdne otevřela nástroj Čas u obrazovky a nestačila se divit, kolik času jsem scrollováním feedu a sledováním Stories strávila. Sledovala jsem údaje z mobilu a z tabletu, na počítači Instagram, a vlastně všechny sociální sítě s výjimkou Youtube, navštěvuji opravdu sporadicky.

Zjistila jsem, že jsem na Instagramu za jeden týden strávila 2 hodiny a 41 minut v případě telefonu a na tabletu „jen“ 30 minut. Je to proto, že na tabletu se kvůli jeho velikosti celkově hůře cokoliv projíždí a aplikace je lépe uzpůsobena smartphonům. Dohromady to jsou 3 hodiny a 11 minut, denně pak průměrně 27 minut. Každý den se čas však liší, nadprůměrných hodnot dosahuji ve středu, čtvrtek a pátek, kdy – ano, přiznávám – scrolluji líbivými fotkami během toho, co poslouchám přednášky. Podprůměrné hodnoty pak zpravidla bývají přes víkend, kdy se snažím dodělat to, co jsem přes pracovní dny nestihla.

Pro porovnání přidávám i týdenní souhrnné časy dalších sociálních sítí.

Messenger, 9 hodin 54 minut. To je už opravdu vysoké číslo. Ale v době izolovanosti je to pro mě jediný prostředek, jak si udržet alespoň nějaký sociální kontakt jak s rodinou, tak s kamarády.

Twitter a Facebook mají shodně 1 hodinu a 20 minut, což mi přijde relativně přijatelné.

5. Výzvy, které jsem se rozhodla podstoupit

Jeden týden přispívat na Instagram – příspěvek 1x 2-3 dny, používat pouze počítačovou verzi (vyjma nahrávání příspěvků¹³), abych nemohla sledovat počet lajků a zhlédnutí.

Omezení času pro FB, Insta a Twitter – denně 20 minut.

Messenger jako komunikační prostředek omezovat nechci.

---

12 „*Toto spojení označuje něco, co máte rádi, ale víte, že to není považováno za příliš kvalitní nebo je na to obecně nahlíženo s nevolí. Proto byste se za něco takového možná měli spíše stydět. Dokonce si to často necháváte pro sebe, a pokud se někdo o takovém vašem „potěšení“ dozví, můžete si cítit až trapně (ale není to vždy pravidlem).*“ Guilty pleasures. (b.r.). Help for English - Angličtina na internetu zdarma. Získáno 8. prosince 2020, z <https://www.helpforenglish.cz/article/2019080301-guilty-pleasures>.

13 Grosser uvádí i možnost, jak obelstít web. prohlížeč a nemuset používat k nahrávání aplikaci, z důvodu pohodlí jsem se rozhodla zůstat u mobilní aplikace – stačí, že jsem si musela stáhnout Firefox.

Instagram Demetricator. (b.r.). Získáno 7. prosince 2020, z <https://bengrosser.com/projects/instagram-demetricator/>.

6. Proč? Vnitřní motivace

Pro první výzvu jsem se rozhodla, protože mě lákalo vyzkoušet Demetricator. Vybrala jsem si Instagram, protože na Twitteru mě příliš nezajímá počet retweetů a lajků, Facebook také příliš neprožívám. Navíc ani na jednu ze sítí kdovíjak často nepřispívám. První výzva je pro mě dvojí. Už téměř půl roku příliš nepřispívám ani na IG – jednak nemám příliš co a jednak u mě došlo k osobním změnám, které nemám potřebu ani touhu sdílet s celým světem. A přestože jsem si z lidí, kteří fotí pro popularitu a co největší množství srdíček dělala vždy srandu, po každém přidání příspěvku jsem nebyla jiná a narůstající čísla jsem vždy s nadšením sledovala. Také jsem nahrávala fotky v momentě, kdy u sítí sedí co nejvíce lidí – ne po desáté večer, ne dřív než v osm ráno. Proto chci sledovat, jak mě to, že nevím počet srdíček, bude vnitřně „užírat“. Chci se té touze po víc vzepřít a naučit se to nevnímat, uvědomit si, že na tom opravdu nezáleží.

Pro druhou výzvu jsem se rozhodla až v momentě, kdy jsem se dívala, kolik času denně a týdně na soc. sítích strávím. Přestala jsem číst tolik, jako dřív, tak snad mě tento „nově nabitý čas“ ke čtení opět přivede.

7. Mé dojmy

7.1. Demetricator

Po vypnutí upozornění pro aplikaci Instagram na zařízeních jsem se začala seznamovat s nově nainstalovaným Firefoxem a Demetricatorem. Čekal mě prvotní šok a to ten, že tam opravdu žádná čísla nebyla. Později jsem zjistila, že drobná výjimka je u Stories, kde se ukazuje počet zhlédnutí, a to včetně jmen uživatelů.

Po nahrání první fotky jsem měla neutichající nutkání sledovat narůstající počet srdíček. Je ovšem pravda, že i s Demetricatorem mi Instagram hlásil nová srdíčka, dokonce i jména uživatelů. Kdybych tedy chtěla podvádět, mohla bych si to jednoduše spočítat. Dala jsem si však pevný závazek, a tak jsem se na to snažila nemyslet. Po dnu jsem si ani nevzpomněla, že jsem přispěla něčím novým. Posléze jsem si uvědomila, že sdílet fotku se světem a nevědět, jaký má ohlas, je zvláštní. Celá podstata je tím v podstatě popřena. Je to, jako kdybych si nalepila fotky do alba, a to nikdy nikomu neukázala. Z tohoto důvodu jsem během týdne nahrála do svého feedu jen dvě fotky a jednu na Stories.

Má domněnka, že fotky s obličejí získávají větší počet lajků než fotky bez obličejů, se potvrdila. V mém případě se jednalo asi o 10 lajků, předpokládám, že u influencerů bude rozdíl v řádu stovek či tisíců, podle počtu odběratelů.

Jsem moc ráda, že jsem si nástroj vyzkoušela a uvědomila si, jak moc i mě tato čísla ovlivňují. Přestože to byla zajímavá zkušenost, rozhodně ji nehodlám dále prodlužovat.

7.2. Časový limit

První dny jsem nově nastavený časový limit vyčerpala během brzkého odpoledne. Přiznávám, že jsem se za to styděla. Následující dny jsem s limitem hospodařila lépe, upozorňování na zbývající počet minut mě však vytáčel a do určité míry demotivoval. Bylo mně nepříjemné (už jen z principu), že mě někdo omezuje (přestože jsem omezovala sebe samu, a to zcela dobrovolně). Donutilo mě to k neuvěřitelné sebereflexi a rozhodnutí, že se musím zbavit neustálého návyku kontrolování soc. sítí – zbavit se svého *FOMO*.

Časový limit zruším. Pevně věřím, že čas dokážu omezit i bez otravného systémového nastavení.

Limit je ale bezpochyby něco, co bych využívala u dětí.

Co se týče knih, tak ano, pomohlo to a já se opět konečně ponořila do čtení. A mám z toho neskutečnou radost.

8. Seznam použité literatury

Don't Give Me the Numbers—an interview with Ben Grosser about Facebook Demetricator.

(b.r.). Rhizome. Získáno 7. prosince 2020, z <http://rhizome.org/editorial/2012/nov/15/dont-give-me-numbers-interview-ben-grosser-about-f/>.

Early heads up: abbreviated public subscriber counts across YouTube - YouTube Community.

(b.r.). Získáno 7. prosince 2020,

z <https://support.google.com/youtube/thread/6543166?msid=13119244>.

Grosser, B. (2014). What Do Metrics Want? How Quantification Prescribes Social Interaction on Facebook. *Computational Culture*, 4. Získáno 7. prosince 2020,

z <http://computationalculture.net/what-do-metrics-want/>.

Guilty pleasures. (b.r.). Help for English - Angličtina na internetu zdarma. Získáno 8.

prosince 2020, z <https://www.helpforenglish.cz/article/2019080301-guilty-pleasures>.

Heckel, J. (b.r.). *Will hiding „like” counts and other numbers improve social media?* Získáno

11. prosince 2020, z <https://news.illinois.edu/view/6367/804028>.

Instagram Demetricator. (b.r.). Získáno 7. prosince 2020,

z <https://bengrosser.com/projects/instagram-demetricator/>.

ManagementMania. (b.r.). *Metriky (Metrics)*. ManagementMania.com. Získáno 7. prosince

2020, z <https://managementmania.com/cs/metriky>.

Polson, L. (2019, září 26). *Facebook joins Instagram and says goodbye to „like” counts.* The

Sydney Morning Herald. Získáno 7. prosince 2020,

z <https://www.smh.com.au/business/companies/facebook-joins-instagram-and-says-goodbye-to-like-counts-20190927-p52vej.html>.

Robinson, L. (b.r.). Social Media and Mental Health -

HelpGuide.org. <https://www.helpguide.org>. Získáno 7. prosince 2020,

z <https://www.helpguide.org/articles/mental-health/social-media-and-mental-health.htm>.

The definition of vanity metrics and how to identify them. (b.r.). Tableau. Získáno 7. prosince 2020, z <https://www.tableau.com/learn/articles/vanity-metrics>.

Změna nebo pokles počtu odběratelů - Návod YouTube. (b.r.). Získáno 7. prosince 2020, z <https://support.google.com/youtube/answer/6392782>.